

Település a Fehér árok kútja alatt

Már régóta foglalkoztat az a gondolat, hogy lehetőség szerint népszerűsítsem azt a kicsiny települést, amely mintha az Isten háta mögött volna, s amelyről soha senki nem ír semmit, mert túl kicsiny és túl szerény ahhoz, hogy bárkit is írásra kényszerítsen vagy készítsen. Ez a kicsiny falu Lisznyópatak, amely Lisznyótól kb. 2 kilométerre található, egy páratlan szépségű völgyben. Egészen felnyúlik a valamikori Sidon Demeter (most a Fauszt családé) házáig. Az út két oldalát szép kaszálók, erdős rétek, patak pásztázza végig természetesen. Innen könnyen át lehet menni Dobollópatakára, az erdőn át út is vezet oda. Két oldalt erdős hegygerincek követik, lejtők, legelők, csodaszép tisztások, amelyek szépségével nehéz betelni.

ŐREG TORNÁCOS HÁZ LISZNYÓPATAKRÓL

A múlt itt van mindig velünk. A múlt itt van a tájban, otthonunkban, ételeinkben, lelkünkben vibrálnak a képek, az emlékek, a hangulatok, az illatok s valami különös dolog, ami a lélek rezdülése, s az amire azt mondjuk: ezért érdemes élni. Így kötődöm én és még sokan mások ezekhez a tájakhoz, kicsiny falvainkhoz, amelyek mindig szépséget, tisztaságot, erőt sugároznak, az arra járó embert feltöltik a nehézségek ellen.

„Valamikor a Borzos bércének egyik csúcsán egy őrtorony állott, amelynek alapjai most is kivehetők s melyet Barabás várának hív a nép. Ezen uralgó pont-ról már messze kilátás nyílik. Hagyomány szerint Lisznyót ezen vár őrsége alapította. A Lisznyópatak völgyében, nem messze a vártól – Széppatak beszakadásánál – kénköves fűrdő buzog fel, melyet régen nem csak belföldiek, hanem oláhországi boérok is nagy számmal látogattak; de Előpatak felemelkedésével ez lehanyatlott.” (Orbán Balázs – Székelyföld leírása – részlet)

- folytatás az 5. oldalon -

ÁLDOTT KARÁCSONYT,
BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN UZON
KÖZSÉG MINDEN LAKÓSÁNAK
A POLGÁRMESTERI HIVATAL
ÉS A HELYI TANÁCS!

Tisztelt Polgárok!

Most, a 2017. év utolsó napjai közeledtével egy pillanatra elgondolkodom és visszapergetem emlékeim közt községünk fejlődésének érdekében kifejtett legfontosabb mozzanatokat. Jó évet kezdtünk, hisz a költségvetésünk megengedte, hogy merjünk nagyokat álmodni és tervezni. Emlékszem, ez volt az első költségvetést meghatározó tanácsülés az elmúlt 10 évben, amelyet nem azzal a mondattal kellett kezdeni, hogy

Mint mindig, most is tudtuk, hogy a költségvetésünk nagyobb részét, különböző pályázati forrásokból szorozósítani kell, csakis így lehet fennmaradni és továbbfejleszteni községünket – közösségünket.

Tudtuk, hogy Romániában a 2017-es év a 2014–2020-as európai költségvetés periódusnak a kulcsfontosságú pályáztatások éve lesz. Ezért, 2015-től tudatosan készültünk erre. Pontosabban, elkezdtük falvaink utcáinak a névadási procedúráját,

amely nem is volt olyan egyszerű, ha figyelembe vesszük, hogy hány helyi és megyei bizottsági ülésen meg kellett állják a helyüket a Kossuth Lajos, Petőfi Sándor, stb elnevezésű utcáink. Ezt követte az elnevezett és a Románia Hivatalos Közlönyében megjelent utcák telexkönyvezése, amely nagyon sok fejtörést és néha bosszúságot eredményezett, ugyanis egy tucat téves magán-telexkönyvezésre derült fény, amelyet nehezen és csakis a „félre telek-

sajnos nincs elegendő pénz, hanem úgy, hogy még mire kelene pénzt fordítani. Persze ezt ne úgy értsük, hogy most bármilyen nagyméretű beruházási alapokat megbírt volna a költségvetésünk, hanem csak a megszokott fenntartási kiadásokra (utak és utcák javítása, közvilágítás, stb.) és kisebb méretű befektetésekre (járdaépítés, halottas ház, projektek előkészítése, stb.) volt elegendő.

könyvezett” ingatlanok tulajdonosainak közjegyzői beleegyezésével sikerült megoldani. Végezetül el lehetett kezdeni az utcák modernizálásának a terv-vázlatát annak függvényében, hogy milyenek lesznek a pályázati forrás kiírásának a technikai és pénzügyi feltételei. Ezzel párhuzamosan masszívan elkezdtük a középületeink telexkönyvezését is, ugyanis azt is tudtuk, hogy csak azokra a középületek felújítására lehet majd Uniós pénzforrásokat megpályázni,

amelyek jogi státusa tiszta. Mindez nem egyszerű és nem kevés időbe és pénzbe kerül. Ismertük községünk gondjait és hiányosságait, így azokat fontossági sorrendbe helyeztük és ennek függvényében el tudtuk kezdeni a megvalósíthatósági tanulmányok (tervek) elkészítését (Lisznyó és Bikfalva ivóvízrendszere, uzoni óvodaeépítés, szentivánlaborfalvi új híd építése, stb).

- folytatás a 7. oldalon -

ÁLDOTT KARÁCSONYT,
BOLDOG ÚJ ÉVET
MINDEN OLVASÓNKNAK

UZONI HÍRLAP

ISTEN AJÁNDÉKA: Karácsony

Csodálatos az Isten rendje. Hétköznapjaink közé ünnepeket rendel, hogy legyen alkalom a megszakításra, a megszentelődésre, a magújulásra. Karácsony áldott ünnepéhez egy nem mindennapi úton érkezünk. Adventben várunk, készülünk, hogy méltók legyünk az ünnephez, hogy érdemesek legyünk Isten ajándékára, Jézus születésének fogadására, ünneplésére.

Adventben hangolódunk, de ez nem az ünnepi hangulatteremtést jelenti, hanem a lelki ráhangolódást Isten ajándékozó szeretetére. Ahogy a hangszerek, úgy mi emberek is elhangolódunk. Egy esztendő alatt sok minden történik, van, aki túlfeszíti a húrokat, mások egészen lehangolódnak, és így nem csoda, ha nem tudjuk együtt harmóniában, békességben, szeretetben élni a mindennapjainkat.

Ezért kell ráhangolni a lélek húrjait a szeretet hangjára.

Bárcsak így járnánk az adventi útjainkat. De a tapasztalat nem erről beszél. Az adventi gyertyák helyett mintha pánikgombokat nyomogatnánk, mintha kigyúlna bennünk a piros gomb, a vészjelző, a riadó fény: Istenem, vége az évnek, advent, karácsony, ajándék, fenyőfa, szilveszteri buli, hol leszünk, hányan, mit veszünk, mit eszünk, mit iszunk?...

Valaki egyszer úgy fogalmazta meg, hogy amikor meggyújtjuk az első adventi gyertyát, mintha elgurulna a gyógyszerünk, versenyt futunk az idővel és a pénzzel, egyre idegesebbek vagyunk, egyre inkább kezdjük érezni azt, hogy nincs elég időnk, hogy lemaradunk valamiről, be akarjuk hozni mindazt, amit egy évig halogattunk, taszítottunk magunk előtt. Az üzletek pedig előszeretettel nyomják a kosarunkba mindazt, amitől szép lehet a karácsony, és te elhiszed, és én elhiszem, hogy ez mind-mind kell, hogy igazi ünnepünk legyen. Van, aki mindent el akar adni, más pedig mindent meg akar venni, mert kell az ajándék, kell a megterített asztal, mert ennyit igazán megérdemlünk, mert hajtottunk eleget egész évben, és végül is rólunk szól az ünnep...

És ez a nagy tévedés, mert nem. Hozzánk szól, értünk szól, de nem rólunk. Nem a mi születésnapunk. Jézus születése napja. Mégis milyen sokszor és sok helyen kimarad Ő belőle. Képzeli, hogy közeledik a születésnapunk, és mindenki megajándékoz mindenkit, min-

denki kívánsága teljesül, mindenki ünnepel, csak éppen te nem kaptál semmit, csak éppen rólad nem szól semmi, pedig a te születésnapod, de téged nem köszöntenek, nem szólnak hozzád, nem is kérdeznek, nem is érdekel senkit, hogy vagy.

Célt tévesztettünk. Nem arra kell törekednünk, hogy az ünnep tökéletesen megfeleljen a mi elvárásainknak, a mi izlésünknek, kényelmünknek, gyomrunknak, a mi álmainknak, elképzelésünknek, hanem nekünk kell megfelelni, alakulni, fölemelkedni az ünnephez, igazodni, formálódni.

Az ünnep Isten ajándékáról szól, Isten érintéséről, Isten szeretetéről, és ha ezt megértjük, akkor másképpen közelítünk, készülünk, más a cél, mert nem az a cél, hogy nekünk jó legyen az ünnep, hanem hogy mi legyünk jók az ünnephez. Ne az ünnepet formáljuk a magunk kényelmére, hanem magunkat formáljuk az ünnephez méltókká, érdemessé.

Én megajándékoztalak – üzeni Isten minden karácsonykor – mielőtt megszületél volna, már ismertelek, már tervem volt veled, az anyám vagy, megszenteltelek, kiválasztottalak, szeretlek, olyan vagyok amilyen vagy. Nem csak akkor, amikor jó vagy, amikor gyönyörködöm benned, amikor örömet szerzel nekem, de akkor is, amikor nem kellene hogy szeresselek, mert nem érdemled meg, mert gyűlölködsz, mert bántjátok egymást, mert türelmetlen vagy, mert nem a valóságról beszélsz, mert áskálódsz... de én akkor is szeretlek, és olyan jó lenne, ha ezt megértenéd, és megéreznéd, és akkor megváltoznál.

Én megajándékozlak – étellel, és minden napoddal, és minden nap alkalmakkal, lehetőségekkel, hogy te is szeress, hogy szeresd az életet, és tedd szerethetővé mások számára is.

Én megajándékoztalak azon a napon is, azon a betlehemi éjszakán.

Karácsony – Isten nagy ajándéka – Isten érintése, egy új kezdet, egy új szövetség, egy

olyan nagy tanítót adott, aki megismertette velünk a szerető Istent. Azt az Istent, aki közel van, aki átölel, aki nem büntetni akar szüntelen, hanem végtelen megbocsájto szeretettel újra és újra alkalmat ad arra, hogy helyre tegyük azt, amit elrontottunk.

Persze kevesen figyeltek akkor is, most is, pedig nem akármilyen fényjelzést adott le az Isten: nem egy gyertyát gyújtott, nem a piros gombot nyomta meg, nem riadót fújt, hanem a betlehemi csillag fényével jelzett, egy rendkívüli égi jelenséggel, a különleges csillagállással, melyre nagyon kevesen figyeltek oda: a pásztorok, és három csillagász. Valószínű, hogy akkor is ugyanolyan elfoglaltak voltak az emberek, mint most, nem volt idejük az eget kémlelni. De néhányan mégis elindultak a fény útján, és megtalálták Isten ajándékát, ott a jászolbölcsőben, és öröm volt ott lenni, része lenni ennek az isteni érintésnek, ott a barlag-istállóban.

Most minden van: terített asztal, ajándékok, meleg otthon, csak az öröm hiányzik. Nem a kibontott ajándékokért való öröm, hanem örövendeni Isten ajándékának, felfogni, megérteni, amely üzeni: - Én szeretlek, olyannak amilyen vagy. Ha ezt megértjük, akkor elfogadjuk magunkat, és akkor azt is látjuk, hogy esetleg miben kell nekem változni, melyek az erőnyeim, de gyengeségeim, hibáim, hiányosságaim, és akkor nincs kisebbségérzésünk, állandó megfelelés kényszer, frusztráció. El tudom fogadni a másikat is, olyannak, amilyen, és így is szeretni, mert Isten is így szeret. S ha ezt elfogadod, örömöd van, békességed van, nyugalmad van.

Mit kértél karácsonyra? Mi volt eddig a legnagyobb vágyad, kérésed?

Én azt kívánom, az ajándékok mögött lásd meg az Ajándékozót. Legyen békességed, nyugalmad, szívedben fény és Isten végtelen szeretete.

**BUZOGÁNY-CSOMA ISTVÁN
UNITÁRIUS LELKÉSZ**

**SZENTIVÁNLABORFALVA-
KÉZDIVÁSÁRHELY**

**VESSZŐSZÁL HAJT KI ISAI TÖRZSÖKÉRŐL,
HAJTÁS SARJAD GYÖKEREIRŐL. AZ ÚR
LELKE NYUGSZIK RAJTA, A BÖLCSESSÉG
ÉS ÉRTELEM LELKE, A TANÁCS ÉS ERŐ
LELKE.**

(ÉZSAIÁS 11:1,2)

December első vasárnapja a keresztyén világ számára az adventi időszak kezdetét jelenti. Jelképesen szólva egy kapu, melyen belépve négy hét után Krisztus születésére emlékezik a világ. Ézsaiás érthetően és értelmesen beszél, a Messiás eljövételéről. A tizenegyedik rész tartalmának összefoglalója így hangzik: *“A Messiás békét hoz a földre”*

És itt meg kell állni, van-e békesség a világon? Akarjuk-e a békességet szolgálni? Fel vagyunk-e készülve arra, hogy a világosság megszülessen a mi szívünkben, hiszen Jézus mondja: én vagyok a világ a világossága és aki engem követ az nem jár a sötétségben. Tehát akarom-e, hogy a világosságot és ne a sötétséget, a jót és nem a rosszat, a hitet és nem a hitetlenséget szolgáljam. A mai világot nézve könnyű elképzelni, milyen lehetett Ézsaiás kora? Mindaz, ami ma történik talán akkor is megtörténhetett volna jelképesen.

Európa hatalmasságai a keresztyén világ megsemmisítésén, tönkretételén dolgoznak. A karácsonyi üzenet nem jut el hozzájuk, a sötét-

séget, a félelmet tartják fent. Nincsen veszedelem, nincsen félelem - mondják. S közben emberek százait gyilkolják a sötétség erői, a keresztyénység ellenségei. Nincs veszély, közben az adventi vásárok kapui előtt, Merkel kockákat helyeznek el. Ha nem tudnád mi is a Merkel kocka: több tonnás beton, kötömb. Testvérem, mi ez, ha nem a képmutatás, politikai szélhámosság és a felelőtlenség példája. Már csak hab a tortán, hogy a svéd lutheránus egyház vezetői megtiltják, hogy Istent Úrnak nevezzük. Megtiltják, hogy az atya fiú szentlélek istenről prédikáljanak a svéd templomokban. Ha Luther mindezt látná, vajon mit szólna hozzá?

Ezek után kérdésem, hogyan lehet félelemben, rettegésben karácsonyt ünnepelni? Nem tudom, de azt igen, hogy neked és nekem mit kell tenni. Megtisztulva lélekben, megerősödvé a hitben hálát adni az Úrnak az ünnep csodájáért. A megtartó születéséért, mert ő az üdvözítő életünk Ura. Így kívánok mindenkinek örömteli áldott ünnepeket.

DERZSI GYÖRGY

**„...HOGY KERESSÉK AZ ISTENT,
HÁTHA KITAPINTHATJÁK ÉS MEG-
TALÁLHATJÁK, HISZEN NINCS
MESSZE EGYIKÜNKTŐL SEM!”**

AP CSEL17,27:

Amikor Heródeshez eljutott Jézus Krisztus születésének híre, a királyt *„nyugtalanság fogta el”* (Máté2). Félt, hogy felnőttként majd a folyamatosan lázongó tömeg élére áll, ezért követte el a történelem egyik legvéresebb tettét: kivégeztette a kétévesnél fiatalabb betlehemi fiúgyermeket. Azt remélte, hogy Isten Egyszülött Fia is az áldozatok között lesz majd.

Jézus Krisztust napjainkban is sokan szeretnék elpusztítani. Kizárják az iskolákból, tárgyalótermekből, a kormányzatokból. Nyugaton még a templomokból is, hiszen leszerelik a keresztek, diszkókká alakítják át az egykori szent helyeket. *„A sötétség erői célul tűzték ki, hogy megpróbálják eltávolítani Jézus nevét, befolyását és tekintélyét a közéletből”*. Miért? Mert ha eltávolítod Istent, akkor nem marad más hatalom, mint te magad, és istent játszatsz.

Egy dologról feledkeznek meg csupán. Arról, amit Pál apostol mond a művelt Athéniaknak a város főterén: „...benne élünk mozgunk és vagyunk”. Istene kívül nincs élet! Körülvesz, belőle fakad minden... mi magunk is. Tehát nem lehet távol lenni Tőle! Szellemileg igen, de fizikailag semmikép! Luther Márton így fogalmaz: „a feltámadott Krisztus közelebb van, hozzánk, mint az ingünk!”. Lehet, hogy te még nem „láttad”, még nem érzékelted, de körülvesz szeretetével, lényével, világosságával... És most – karácsonyhoz, szent ünnepéhez közeledve - szeretné megismételni azt a csodát, amit 2000 évvel ezelőtt értünk, anyagba-zárt emberekért tett. A világ csodálatos teremtmő Ura, a maga szellemi valóságából ismét le akar szállni közénk, tapinthatóvá, befogadhatóvá akar válni. Kopogtatni készül - de most nem a betlehemi vendégfogadó ház – hanem a te szíved ajtaján. Azon az ajtón, ami csak belülről nyitható. Szeretnél csoda-látó ember lenni testvérem??? Akkor nyisd ki az ajtót! Mert – ismétlem – csak belülről nyitható! Hadd legyen valóban áldott karácsonyod!

Áldott, szép, felemelő ünnepet kívánok!

BARTOS KÁROLY, KOMOLLÓ-SZENTIVÁNLABORFALVI LP.

Uzon fejlődést választotta

„Megyei önkormányzatként azokat a közösségeket támogatjuk, ahol van akarat a fejlődésre, van jövőbe mutató elképzelés, tervezés. Uzon is ilyen község, szívesen melléjük állunk, mert látjuk, mekkora erőfeszítést tesz az önkormányzat, hogy ezeket a beruházásokat megvalósítsa” – fogalmazott Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke.

SZENTIVÁNLABORFALVI KÜRTÖSKALÁCSSÜTŐK VERSENY KÖZBEN

Uzon község több tekintetben is példaértékű: többek között a fejlett infrastruktúra, a kulturális programok, a települések turisztikai vonzerejének népszerűsítése helyi és nemzetközi viszonylatban egyaránt mind ezt igazolják.

Uzon a háromszéki turizmus egyik kulcsszereplője

Az idén a Turizmus Éve van Háromszéken, a megyei önkormányzat célja, hogy a térségre irányítsa a figyelmet, megmutassa azt, ami máshol nincs, hogy legyen közös elképzelés és akarat a térség promóválása érdekében. Az elnök szerint egyre több területen nyer létjogosultságot a magán és a közszféra együttműködése. Jó példája ennek a Kovászna Megye Turizmusáért Egyesület meghívására és az általuk szervezett információs kirándulások, amely során az idén számos bukaresti blogger és újságíró látogatott többek között Uzon községbe is, ahol lenyűgözték őket a települések adottságai. A szakemberek pedig tapasztalataikat leírva nemzetközi szinten népszerűsítették a vidéket. „Fontosnak tartjuk, hogy nemcsak Erdélyben, hanem Európa szerte is hallassuk hangunkat” – tette hozzá a megyevezető.

Háromszék a kúriák földje és a kürtőskalács hazája

„NOS, EGYIKBŐL SINCΣ HIÁNY BIKFALVÁN, ILLETVÉ SZENTIVÁNLABORFALVÁN. AZ EGYKORI KISNEMESI ÉLETRŐL

TANÚSKODÓ, KÖZEL 40 UDVARHÁZZAL BÜSZKÉLKEDŐ BIKFALVÁT MEGYÉNK EGYEDI SZÍNFOLTJAKÉNT MUTATTUK BE A MÁJUSBAN, MANCHESTERBEN MEGSZERVEZETT GÓBÉFESZTEN, VALAMINT NÉPSZERŰSÍTJÜK A LAND OF MANSIONS (KÚRLÁK FÖLDJE) CÍMŰ TURISZTIKAI KIADVÁNYBAN. BIKFALVA ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGE AZ ERDÉLYI ÉRTÉKTÁR RÉSZÉVÉ VÁLT, EMELLETT

elsősorban az ötletet a megyeszékhelyi I. Kürtőskalács – Édes ízek fesztiváljának a megszervezéséhez, amely által nemcsak Székelyföldön, hanem az egész országban népszerűsítették a dorongos süteményt. Az esemény ideje alatt a főtérre látogatók nem egyszerű fesztiválon, hanem hangulatos népiünnepélyen vehettek részt. A három nap alatt

A LISZNYÓI REFORMÁTUS MŰEMLÉKTEMPLOM FELÚJÍTÁSÁT A MEGYEI TANÁCS IS TÁMOGATTA

AZT SZERETNÉNK, HOGY A TELEPÜLÉS FELKERÜLJÖN AZ UNESCO KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGÉNEK LISTÁJÁRA IS” – EMELTE KI TAMÁS SÁNDOR.

Háromszék a kürtőskalács hazája, amelynek magját Uzon, és főként Szentivánlaborfalva képezi. Ha bárki átutazik a településeken frissen készített, ropogós kürtőskalácsok csábítják a vásárlót a porták előtt. A megyei tanács elnöke szerint az itt tapasztalt hozzáállás adta

több mint 20 ezer látogató fordult meg, és több mint 15 ezer kürtőskalács kelt el.

„Önkormányzatként fontosnak tartjuk, hogy olyan rendezvényeket szervezzünk, amelyek minőségi felhozatalt biztosítanak és anyagi hasznot is jelentenek. A kürtőst tekintve elmondhatjuk, hogy Székelyföld szer-te több mint ezer családnak biztosít megélhetését a kürtőskalács-sütés” –értékelte az elnök.

Jó utat, jó úton

Ami a beruházásokat illeti, Kovászna megye 2017-es költségvetéséből az elmúlt évekhez hasonlóan jelentős összeget fordítottunk a fejlesztési tételek mellett a működési költségekre is. „Összköltségvetésünk 33 százalékát a szociális tevékenység tette ki, 25 százalékát megyei utak építésére, karbantartására fordítottuk. További 10 százalékból pedig a megyei kórház korszerűsítését folytattuk” – ismertette Tamás Sándor tanácselnök, hozzátéve, hogy a működési költségek nagy része a szociális védelmet szolgálja. Ide tartozik például a tej, kifli, alma program és – többek között – 1700 árva gyermek napi, rendszeres ellátása is. A megyei utak karbantartására, javítására az idén nagyobb összeget, 34 640 000 lejt fordított az önkormányzat. A legfontosabb beruházások között szerepelt az illyefalvi út (8,4 km), valamint a Kilyén-Uzon-Brassó megyehatár közötti útszakasz (15,4 km), amelynek modernizálása már a befejezési szakaszban van. A folyamat lezárul, mihelyt az önkormányzat befejezi a bikfalvi vízcsatlakozási munkálatot. „Itt kell kiemelnünk, hogy a Potsa József Megyeifejlesztési Stratégia keretében új lendülettel folytatódik az Országos Helyi Fejlesztési Program által fi-

munkának, amelyhez a megyei önkormányzat munkatársai szakmai támogatást nyújtottak.

„Összességében a 437 millió lej nem kevés összeg fejlesztésekre, hiszen lényegesen nagyobb, mint amennyi lakosságárányosan jutna a megyének. Természetesen mindig lenne hely a többre” – jegyezte meg a tanácselnök. A legtöbb pályázatot, 12 projektet Dobolló község tette le, öt Sepsiszentgyörgy követi tíz, többségében útjavítást célzó pályázattal. A pályázatok értékét tekintve Zágonbárány és Uzon vezet, mindkét község 30 millió lejt kapott fejlesztésre. Ebből is látszik, hogy a helyi vezetőség dolgozik, és prioritásként kezeli a község fejlesztését.

Támogatjuk az egyházakat

2017-ben háromszor nagyobb keretet, 1 500 000 lejt állapított meg a megyevezetés az egyházak támogatására abból a megfontolásból, hogy beszűkültek Romániában a templomok felújítására megpályázható lehetőségek. „Az a célunk, hogy a megyében található egyházak ne csak működési költségeket pályázhassanak meg, hanem nagyobb beruházásokra is igényelhessenek vissza nem térítendő finanszírozást” – szögezte le az elnök. Sepsima-gyarós kivételével Uzon község református, katolikus, unitárius és ortodox egyházai több pályázatot is leadtak, amelyek sikeres elbírálásban részesültek.

Jövőre elkészül Uzon monográfiája

A középületek és az utak karbantartása természetesen nem elég ahhoz, hogy egy közösség jól működjön. Rendezvényekre, közösségi programokra van szükség, amelyek összekovácsolják az embereket, értéket teremtenek. Jövőre elkészül Uzon monográfiája A Székelyföld települései című könyvsorozat részeként a Kovászna Megyei Művelődési Központ munkatársai jóvoltából, amelyben bizonyára sok család felleli majd elődjait, és azok településükért tett cselekedeteit.

„Az év vége jó alkalom a számvetésre, az összegzésre és a jövő esztendő megtervezésére. Az ünnepekkor pedig engedjünk teret családunknak és szeretteinknek, az egymásra figyelésre. Kívánok Önöknek, Uzon község lakosai számára áldott, békés karácsonyt és új évet, szerető családot és kiszámítható jövőt itthon, Székelyföldön!” – mondta Tamás Sándor.

KOVÁSZNA MEGYE TANÁCSÁNAK KÖZLEMÉNYE

Az én tanító nénim

1955-öt írtunk, amikor e sorok írójának tanító nénije, Veres Erzsébet – becenevén Pöszi -, megkezdte pedagógusi pályafutásának legelső évét. Tanította Uzon község számtalan kis diákját a betűvetésre, bevezette a számok világába, ének és rajz szépművészeti foglal-kozásba. Az I – IV. osztályos alapfokú tudást sajátítottuk el tőle.

Pályakezdéséről, pedagógusi munkájáról kérdeztök a ma már nyugdíjas tanító nénit.

- Tanító néni, mikor fogalmazódott meg Önben a tanítói pálya választása élethívátásának?

- Indulásom otthoni indítás, belső készítés anélkül, hogy tudtam volna. Már gyermekfejjel „kis pedagógus” voltam a családban, sokgyerekes családban nőttem fel, ahol heten voltunk testvérek.

Kisebb testvéreimet tanítottam írni, számolni, rajzolni. Volt egy barátnőm, szüleinek nagy gyümöl-

második otthonom volt, ahol lelkes, felkészült, igényes nevelők „Tanulj, hogy taníthass” mottóval indítottak el a hosszú útra. Nem távoztunk üres kézzel, sok-sok szemléltető anyaggal érkezünk új otthonunkba.

- Mesél a pályakezdés első lépéseiről?

- Elvégezve tanulmányaimat, következett az elhelyezkedés. Örömmel és nagy tervekkel kezdtem meg oktatói nevelői tevékenységemet az uzoni általános iskolában.

Az elemi tagozaton tanítottam nyugdíjazásomig. Munkámat hívatásnak tekintettem, mindent elkövettem tanítványaim eredményes oktatása nevelése érdekében.

-Mikor vonult nyugdíjba a tanító néni?

- 1990-ben fejeztem be tanítói pályámat, harmincöt éves szol-

sokat tanultam.

- Mit üzen a mai iskoláskorú generációnak?

- Először is következtetek az akkori és mostani fejlett didaktikai eszközökre. A mi időnkben nem létezett internet, nem lehetett hangszerezen játszani, különbféle sportokat üzni, idegen nyelveket elsajátítani. A felsoroltak a mai diákoknak természetszerűek. Mégis, valami olyasmire figyelmeztetném őket: tűzzenek célokat maguk elé, törekedjenek azok megvalósítására, bízva saját maguk erejében.

- Nyugdíjba vonulását követően, mi töltötte ki szabad idejét?

- Korábban részt vettem kulturális rendezvényeken, iskola napokon, könyvismertetőkön, többször írtam újságcikket az Uzoni Hírlapnak. Az utóbbi időben megromlott egészségi állapotom, ritkán hagyom el az ott-

A SZERZŐ ÉVFOLYAMTÁRSAI - 1967-BEN A II. OSZTÁLY VERES ERZSÉBET TANÍTÓ NÉNIVEL

csösük volt Oltszem határában - ugyanis én oltszemi születésű vagyok -, vakációnk ideje alatt sokszor kimentünk az úgynevezett „berek,-be. Ebben a gyümölcsösben volt két nagy diófájuk, egyszer felmáztunk rá, sokáig üldögéltünk, beszélgettünk a lombok között és valójában ott döntöttük el, hogy a pedagógusi pályát fogjuk választani.

Szüleim egyetértettek az elgondolással, sőt, örvendtek, hogy van egy célom az életben.

Sikeresen felvételiztem a kézdivásárhelyi Tanítóképzőbe 1951-ben, és a pedagógusi képzést befejeztem 1955-ben. Tanárain sokoldalú nevelésben részesítettek. Hálás szívvel gondolok ma is az egykori iskolámra, mely

gálat után.

- Ez sok szép idő tanító néni, három és fél évtized alatt sok uzoni kisdíákot tanított meg az alapfokú iskolai ismeretekre, amely nélkül diákoknak nincs továbblépés. A mindenkori tanítókat a „nemzet napszamosainak” is szokták nevezni szimbolikus értelemben, merthogy a népnevelői munka a legnehezebb, valójában megfizethetetlen. Pályája során, milyen tapasztalatokat szerzett?

- Sokszor megtapasztaltam, igényes munkával bármit elérhet az ember, bár néha akadályok nehezítik a munkát, de nem szabad meghátrálni, csüggedni, feladni a küzdelmet. Állandóan tanulni kell és az újabb ismereteket elsajátítani. A kollégáim véleményéből is

honomat, végzem a háztartási munkát, bevásárolok, esténként kedvenc elfoglaltságom a kereszt-rejtvényfejtés, olvasom a Háromszék napisajtót és több Magyarországon kiadott folyóiratot.

Néha találkozom volt tanítványaimmal, üdvözlőnek, emlékeket idéznek fel, érdeklődnek hogylétem felől.

Az interjú ismét visszagondolok a „két diófára”, nem létezik olyan gyerek, aki ne szeretné a diót.

A diófáról talán azt is elmondhatjuk, hogy a gyümölcsfák királya, évszázadokig él, terem és gyökereit nagyon mélyen ereszti alá a talajba. Milyen különös párhuzam volt a diófán üldögélő két kislány elképzelését illetően...

VERES ERZSÉBET TANÍTÓ NÉNI

Füle Lajos:

Pedagógus

Én nem tudom, milyen erő kell hozzá, de több kell az enyémnél. Olykor el-eltűnődöm én is, mit is jelent húsz-harminc szempár fénylő tükörtermében élni, hol éle van minden ígének, árnyéka van minden hibának, hol húsz-harminc sötétkamrában hívják elő folyton a percek éles, kemény, hiteles képét.

Könnyű nekünk beszélni ezt-azt, nagy szavakkal egymást dobálni, de ő, kinek minden szavával megannyi kis magnetofon zeng tele otthont, utcát, jövőt, ő felelősség nehéz vasával vértetve jár, s - bár tán nem érzi - hétköznapi nagy hőse köztünk, szebb holnapok jobb emberéért titkon vívott nehéz csatáknak ismeretlen, hős katonája!

Mikor fogunk szobrot emelni, s fogunk-e hát neked, magunkban, "LÉLEK SZOBRÁSA".

Drága tanító néni!

Mindazok nevében akiket Uzonban kisdíákként tanított kívánok a Jó Istentől még sok-sok életét egészségesben, családja körében. Ugyanakkor boldog karácsonyt, és Istentől áldott boldog új esztendőt!

A tanító néni sok-sok uzoni kisdíákba ültette el mélyen az alapfokú tudás gyökereit.

Akaratlanul is kuriózumnak sikerült a tanítónénivel való riport készítése, tekintve, hogy karácsonyi ünnepeink küszöbén a 80. születésnapját december 20-án ünnepelte.

VERES IBOLYA, UZON
2017. NOVEMBER 30.

„ÉN MÁR CSAK ERRE VÁGYOM.
HALLGATNI ÖREG HÁZAKBAN
ÖREG EMBEREKET. AMÍG MÉG

ÁLLNAK AZ ÖREG HÁZAK,
A SZÜETTE GERENDÁKKAL, A
RÉGI FÉNYKÉPEKKEL, MEGANNYI

TÁRGYI EMLÉKKEL. ÜLNEK A
MELEGBEN, A KONYHAKREDENC ÉS
A FÜTTŐ MELLETT ÉS MESÉLNEK.”

Település a Fehér árok kútja alatt

- folytatás az első oldalról -

A falu eredete, a lakosság összetétele

Ami Lisznyópatak eredetét illeti, kb. a XVIII. század végén és a XIX. század elején kezdett benépesedni ez a terület, a jó legelők, az erdő, a táj szépsége vonzotta az embereket. A lisznyói görög-katolikus templom harangjának évszáma 1799 (*Kisgyörgy Zoltán újságíró tájékoztatása szerint*), ami a falucska eredetét igazoló biztos kiindulópont. A falunak nem volt és most sincs temploma, sem temetője. Régen *Fazakas János* házában tartották az istentiszteleteket, beszolgáltak lisznyói, sőt uzoni lelkészek is. Vallásilag vegyes a lakosság: református, katolikus, ortodox, görög-keleti stb. Az elhunyt hozzátartozókat a lisznyói katolikus temetőben temették el.

Érdekes a lakosság letelepedése is, mert ahogyan azt özvegy *Lőrincz Jenőné Fám Ibolya* néni elmesélte, a magyarság inkább egy tömbben, egymás közelségében élt, a román-ság pedig a falu felső részén, egészen *Sidon Demeter* házáig. Az emberek békességben éltek, gyűlölködés, nemzeti, faji gyűlölködés nem volt ismeretes. Ime néhány családnév a régi lisznyópataki lakosságból: *Nébréda András, Náni József, Farkas István, Kreculy József, Nagy László, Drágomer Ida, Dészpa Todor János, Todor György, Szakács Rezső, Fám János, Bordás Sándor, Nagy László* (aki Tiszakerecsenyben született), *Bagoly Máté István, Süket György, Sorbán András, Rápó János, Fazakas Péter, Nagy György, Dáncsuly József, Dáncsuly Dávid, Dáncsuly György* akinek a fia *Dáncsuly András* a kolozsvári Babeş-Bolyai egyetem professzora volt, *Náni Gyárfás, Kese Sándor, Tódor József, Kerekes György, Prázsmári Sándor* (erdész), *Dragomér János* (kocsmája volt a sarkon), *Náni Anna, Ráduly János*.

A falu középső részén éltek a *Moisa* és *Olariu* családok, majd fennebb a következők: *Băila Vasile, Florea Gheorghe, Todorică Ion, Arnoŭ Gheorghe, Boricean Cristifon, Bereguŭ Gheorghe* pedig teljesen külön, egy szép hegyoldalon balfelől.

Amint azt már említettem, Lisznyópatakon a legutolsó ház a *Sidon Demeteré* volt. 1940-ben a magyar határt úgy húzták meg, hogy a ház Erdélyben volt, vagyis Magyarországhoz tartozott, az istálló és a

csűr, lévén elég távol a háztól, Romániához esett. Volt két halom, egyiken a román zászló, a másikon a koronás címerrel ellátott magyar zászló. *Sidon Demeternek* engedélyre volt szüksége ahhoz, hogy a saját csűrjébe és istállójába átmelessen a „határon”. Az akkori lisznyói kántortanuló *Fazakas György* elintézte az akkori hivatalban az engedélyt.

Hogy milyen létszámú lehetett Lisznyópatak a múlt században arra példa három család bemutatása:

Szakács Rezső gyermekei *Rezső, Kornél, Aurel, János, Octavian és Marioara* (János fia volt Victor Socaciu énekes)

Bordás Sándor gyermekei: *György, János, Sándor, István, Rózália, Ilona, Anna, Mária, Karolina*

Dáncsuly Dávid gyermekei: *Anna, Emma, Irén, Irma, Katalin, Rózália, Margit, János, Dávid*.

Szintén nagy létszámú családok voltak a románoknál is, főleg a *Moisa* és az *Olariu* nevűeknél.

Az emberek megélhetését a földek, a legelők, kaszálók és erdőségek biztosították. Fő foglalkozásuk volt a gabona, pityóka és cukor- valamint takarmányrépa termesztése és az állattenyésztés, amelynek a jó legelők biztosították az alapot. A lisznyópataki földek a következő helyeken voltak: *Lisznyóban, Magyaros felé, Oláhdombon, Estepe patakán, Szénégető felé*. Sok szarvasmarhát tartottak, minden háznál volt legalább 2-3 tehén, 10-20 juh, kecske, bikaborjú, sőt, régen ökrök is díszlegtek a portákon.

Híres ökrös gazdák voltak a *Dészpák, Drágomérok, Bordások, Fám János, Nébréda András, Süket György*. A fejlett bikákat és juhokat a brassói szászok helyben felvásárolták. Kitűnő bács volt *Bereguŭ Gheorghe*, aki magyarul is szépen beszélt, jó emberségben élt mindenkivel.

Az állattartás megkövetelte a jó

legelőket. Ezek a következő helynevekkel vannak feltüntetve:

Kertbehágó – fenyveserdő a Fehér árok kútjánál, *Küszürüs legelő, Mészke mence karikája* – ott legelő volt valaha, most be van erdőszövedve, *Estepe pusztáján* volt a csordamegálló, az *Árendás pusztájánál*, a *Temesváry család dióskertje és csereerdeje, Falukertje, a Küszürüs legelőtől* volt számítható a *Szotyori-ék erdeje*, valamint a *Boriceanok erdeje*.

Ahogy az iskolától megyünk kifelé, az erdő felé balra kanyarodva látható a *Temesváry család dióskertje*, amelyet annak idején fajdióval és kiváló mogyoróval ültettek be. Régen be is volt kerítve és volt ezen a réten egy kis erdei lak, hogy a nyári időben legyen megálló helye a tulajdonosnak. A dióskertet *Nagy Bálint* lánya, *Annuska* gondozta. A kert felső részén állott egy zsellérház, amelynek utolsó lakója szamaras *Wolloncs Miklós bá'* volt, szegény öregember, aki egy öreg számmárral hordta a hevitőt a közeli falvak gazda asszonyainak. A dióskert alján van az a kénes gyógyhatású forrás, amelyről *Orbán Balázs* is tesz említést. Ennek a forrásnak az iszapját sokan használták reumás fájdalmaik enyhítésére (pl. *Nagy Gusztáv* is gyógyította vele magát).

Néhai *Szotyori György* lisznyópataki tanítóskodása idejében fürdőcskét épített, bekerítette, ellátta káddal, kályhával, megoldotta a gyógyvíz felmelegítését, s a fürdővendégek át is tudtak öltözni. Sajnos, áldozatos munkáját se fel nem pártolták, se nem folytatták. A ma embere inkább bekap egy tablettát, mintsem a természet adta lehetőségeket kihasználná. (Csak zárójelben jegyzem meg, hogy a Fekete-ügy iszapja is gyógyhatású, mert annak idején Barabás gyógyszerész úr a betegeket, ha lábfájásért mentek hozzá, mindig az uzoni folyóvízzel küldte.)

Oktatás, sport, közösségi élet Lisznyópatakon

Az iskola valamikor a *Moisa János* házában volt, mert ott volt a harangláb is. Az új iskola, amelyben van a kultúrotthon is, valamint tanítói lakás, kb. 1930-ban épült. A legrégebbi tanítók *Kövér Lajos, Negulici Nistor, Balogh György*, majd 1953. jan. 20-tól 1959. nov. 1-ig *Fejér Ákos*, a híres kerékpározó testnevelő tanár, a mikóújfalusi és sepsiszentgyörgyi sportélet kimagasló egyénisége. *Fejér Ákost Szász József*, az akkori főtanfelügyelő ki-nevezte iskola igazgatónak. Akkoriban nagy merészségnek számított ez a kinevezés. Még azon a nyáron különbözeti vizsgát tett Szászrégenben s ezt követően kapott tanítói diplomát. Itt Lisznyópatakon abban az időben a sport bármely formája ismeretlen volt. De a kitűnő szervező felismeri a lehetőséget és évek múlva kitartó munkával versenyeket nyertek torna és labdasportokkal (még Marosvásárhelyen is). Az addig elhanyagolt, sivár iskolaudvaron megjelennek a kosár-, röplabda- valamint tornafelszerelések.

Az egészet önerőből valósította meg. Saját kezüleg készítette az iskola vasrácsos kapuját, a kultúrotthonba petróleumlámpákból ötletes csillárt készített. A lisznyópataki néptől származik az a mondás, hogy „*töb-bet csinál, mint beszél*”. Ő szervezte be a kultúrházba az első telepes rádiót, amit abban az időben csak terményért utaltak ki. A falu fiatalságát megnyerte és színdarabokat tanultak be és sikerrel előadták a *Fehér Anna, A cigány, A vén bakan-csos fia huszár, Boci-boci tarka* stb. színműveket. A rajoni versenyen a színjátszó csoport I. díjat nyert és emlékebe kapott a kultúrház egy szép színpadi festett háttérképet. Az iskola udvarán kutat ástak ami a mai napig fungál. Az ő idejében a bálokon helybeli zenekar zenélt, amelynek tagjai a következő lisznyópataki lakosok voltak:

Fám János – hegedű, *Szakács Rezső* – hegedű, *Nagy Gusztáv* – cimbalom, *Nagy Mihály* – bőgő, *Fazakas Péter* – bőgő, *Fazakas István* – kontrás.

Voltak olyan bálók, amelyekre két dobollói zenész is átjárt muzsikálni – *Gheitan Vasile* és a testvére, *Sandu*. Jártak román táncot, székely táncot vegyesen. A lányok székely ruháját a lisznyói *Damó Györgyné*, született *Kese Vilma* szötte, aki a Magyar Népi Szövetség elnöke volt és nevéhez sok értékes tevékenység megszervezése fűződik. Rendeztek majálist a tűzoltó testület

szervezésében az iskola melletti kertben, amelynek Kerekpuszta a neve, de ugyanitt rendezték meg a románok a júniálist, amelyre - akár-csak az előbbire – mehetett mindenki szabadon.

Miután *Fejér Ákost* áthelyezték Mikóújfaluba, az iskolát egy cigány származású tanító, *Muzsikus Sándor* vezette. Ő is nagyon tevékeny volt, több mint tíz évig volt itt tanító. Azután a magyarósi papné, *Beke Ibolya* járt át a hegyen pár évig. Majd következtek *Soós Klára, Szotyori György, Bálint Antal, Bedő Hajnalka, Béni Ildikó és Tuzson Erzsébet*. Aztán 2000-ben megszűnt az oktatás s a tanulókat iskolabusz viszi s hozza Lisznyóba és Uzonba. Sajnos, ez a falu életében nagy vissza-esés, mert az iskola az élet magva.

A lakosság ellátása

Mivel sok mindent megtermeltek, régen jól megrakott szeke-ekkel, egészen Brassóig mentek árulni. Víttek vajat, tojást, csirkét, sajtot, túrót, zöldséget, finom gyümölcsöket, kinek mije volt, s az áru eladása után bevásároltak. A lisznyópatakiaktól szívesen vásároltak, mert az áru minőségi volt.

Élelmiszeri üzlet már régóta működött, sőt italmérés is. Az üzlet valamikor a *Bedő* jegyzőné házában volt, akitől elvették a ház két első szobáját a kommunizmus idején. Az üzletet vezette *Kovács Gizella, Fazakas Ida, Nagy Rózália, Nagy Gusztáv, Dészpa T. Gizella, Nagy Jolánka*, majd amikor felépült a szövetkezeti üzlet, ott árult sok-sok éven át *Boricean Cristofon*.

Lisznyópatakon jelen pillanatban nincs sem iskola, sem üzlet. A gyermekek iskolabusszal lejárnak Lisznyóba s a vásárlásra a felnőttek is lejönnek. Amúgy sok szép hétvégi ház épült az utóbbi években, Brassóból, Sepsiszentgyörgyről is kijárnak péntektől hétfőig.

Az a lakosság, amely régen lakta lassan-lassan elköltözött már a környékbeli falvakba, városokba, nagyon sokan elmentek „*olyan sehyemfűvű legelőt keresni, amelyet soha nem ver fel a gaz, az enyészet*”.

AMBRUS LÁSZLÓNÉ

IMREH ANNA

NY. TANÁRNŐ

U.I. : Köszönöm Fám Ibolya, Fám Editke, Nébréda András és Nagy Jolán valamint Nagy Gusztávné segítségét ezen újság-cikk megírásához. (Ezen személyek mind Lisznyópatakon születtek és nevelkedtek.)

Lássuk meg a szépet

Sokunk számára ismert talán az az érzés, amit a tornyát építő gyermek élhetett át, amikor összedőlt, amit addig épített. Számtalan kérdés fogalmazódott meg bennem, amikor többszöri olvasás után elgondolkodtam a történeteken, amelyeket e sorok hordoznak. Vajon mi fájhatott igazán és dühítette fel a legjobban a gyermeket? Talán az, hogy amin ő hosszú időn át dolgozott, nem kevés munkát belefektetve, egyetlen egy építőelem összedöntötte. Esetleg az, hogy olyan hirtelen és kiszámíthatatlanul érte őt ez a csapás. Vagy a tény, hogy az rombolta szét az álmait, akitől a legkevésbé várta, és akiről azt hitte, hogy féltőn óvta minden bajtól, szereti őt...

Hajlamosak vagyunk az össze-tört álmaink törmelékei közt ülve arra gondolni, hogy végzetes csapás ért bennünket. Hogy a „csusztát” dobó szerettünk hátba támadt és összerombolta mindazt, amin mi oly sokat fáradoztunk, és ami már beteljesedni látszódott. Akkor talán meg sem fordul az elménkbe, akár csak

egy pillanatra is, hogy jó szándék vezérelte a cselekedetet, ami nem romboló, hanem - a látszat és következmény ellenére - építő jellegű volt. Vagy csak egyszerűen egy határozott „Megállj” jelzés, ami azt a célt szolgálja, hogy figyelmeztessen arra, hogy nem jó irányba haladunk. Felkelkesedve és csak a jövőre koncentrálvá hamar célt téveszt az ember. Mindaz, ami az elején még szépnek ígérkezett hamar megváltozik és akkor, az építés lázában, nem mindig vesszük észre, hogy azt, amit akarunk, már nem a jó szándék vezérli. Milyen sokszor csak az építésre tudunk koncentrálni, figyelmenkívül hagyva mindent és mindenkit. A hatalom és nagyság érzését megtapasztalva elfelejtjük néha, kik is vagyunk és mit is akarunk igazából. E vers nagy igazságot fogalmaz meg, amikor kijelenti, hogy csak azt szabad megsiratnunk, amit többé nem kezdhünk el újra. Inkább töltsük bánkódás helyett azzal az időt, hogy átértékeljük a dolgokat és jobb belátásra térünk.

Mindannyian kapunk ilyen „csusztakat” az élettől. Kérdés, hogy rájövünk-e mindig arra, hogy miért kaptuk, és hogy utána tudjuk-e a helyes úton és módon folytatni tovább a feladatainkat.

Azt kívánom, hogy mindannyian, akik az év vége közeledtével visszatekintünk az elmúlt év történeteire, lássuk meg a szépet azokban a rossz dolgokban, amik fordulatot hoztak életünkbe. Emlékezzünk meg és tudatosuljon bennünk a tény, hogy mindannyiunknak van Valaki, aki megszületett az életünkbe, csak azért, hogy nekünk jó legyen. Hogy tudjuk tiszta lappal újra kezdeni az elrontott „építményeinket”, úgy, hogy közben bennünk él a tudat, hogy Ő ott van mellettünk és a „csusztakat” adja a kezünkbe, hogy építsünk vagy éppen hozzánk dobja, hogy térjünk észhez. És soha ne felejtjük el megköszönni e „csusztakat”, bárhogyan is érkeznek az életünkbe!

Az Úrtól megáldott, meghitt Karácsonyi Ünnepeket kívánok Mindenkinek!

BALLAI TÍMEA BARBARA
KÖNYVTÁROS

SZÁMVETÉS

Szentivánlaborfalva a 2017-es évben

Eltelt ismét egy esztendő, tele sok-sok eseménnyel, sikerekkel és kudarcokkal, de az élet márpedig ilyen. A falu munkaképes lakosságának egy része itthon, más része pedig sajnos a megye vagy az ország más vidékein, sőt Európa más országaiban dolgozott a megélhetésért.

Értékelve a falunk eseményeit 2017-ben, először is gazdasági tevékenységről érdemes említést tenni. Iparunk az nincs, leszámítva az idegenkézben lévő csatorna gyárat (ROOFART) a volt tehénkomplexum helyén, ami viszont lát-szólag jó eredményt produkál és most már több szentivánlaborfalvit is foglalkoztat. Gondolom, a község pénzügyi helyzetét is segíti (adóval).

Sajnos ebben az évben sem sikerült újraindítani a volt híres *Pál Ferencz fjele műmalmot*. Szinte szégyenletes eset, akár az uzoni szeszgyáré.

A mezőgazdaság hála Istennek az 2016/2017 és gazdasági évben mondhatni jó eredményeket tudott felmutatni - mind a nagyobb földterületekkel rendelkező farmok, mind a közepes és kis gazdaságok esetében. Jól termett a repce, őszibúza, burgonya, de még a kukorica is. A termény eladásával viszont problémák vannak, voltak, ezért volna már időszerű országos vagy kistérségi termény felvásárlási központokat létesíteni (talán Sep-

siszentgyörgyön). Az állattenyésztés viszont visszafejlődő tendenciát mutat (az okát mindenki tudja), csökken az állat létszám, főleg a fejőstehenek esetében. A termelés kevés, talán a juhtenyésztés még tartja magát.

A falu mégis élni akar, így vagy úgy, épülnek az új házak és modernizálják a régi lakásokat, hiszen nő az igény is.

A kisfalu a munka mellett szórakozott is, hiszen a közmondás is ezt tartja, hogy előbb a munka, utána az élvezet. A falunapok jól sikerültek, többféle zenés, táncos mulatságos is szerveztek, mint például: a farsangi kosarasbál, szüreti bál, pityóka bál, csoki bál, majális stb. A *Székely István Dalkör* és a *Laborfalvi Róza Női Kórus* igen sokszor és nagy sikerrel szerepelt itthon és vidéken. Nagy lelkesedéssel és hazaszeretettel tartották meg a március 15-ét, a magyar forradalom és szabadságharc 169. évfordulóját. Ugyanilyen méltósággal lett megünnepeelve a Reformáció 500. évfordulója is. Az iskola (I-IV. osztályosok) és az óvódások is sok szép műsorral örvendeztették meg a szülőket és a nagyszülőket.

Ez év folyamán emlék kopjafát állítottunk a *Székely István Dalárda* mindenkori elhunytak emlékére és a neves *Molnár Ferencz* néhai tanító emlékére is. Új székely kapu került

az unitárius iskola bejáratához is.

Pozitívumnak kell megemlíteni, hogy a község vezetői gondoskodásából az utcák rendben vannak tartva, sok kavics-homok kiszórásával már nincsen annyi sár. A közvilágításj jó, a mezei utak karbantartása is megfelelő, csak mi nem becsüljük meg!

A pozitívumok mellett voltak – vannak – hiányosságok is. Nem sikerült az ivóvíz és a szennyvíz csatorna szolgáltatást beindítani, pedig „sürgös”. Nem sikerült megjavítani az átjáró fahídat, ami nagyon is „fontos”. Nem sikerült sajnos megépíteni a gyalogjárdát a főút mellett, pedig ez is nagyon „életbevágó”.

Sajnos a falu is nagyon átalakulóban van, negatív értelemben, csökken a lélekszám, az is etnikailag felborult. A 2017-es évben 4 gyerek született csupán, de 8 halottunk volt.

Ilyen körülmények között zajlott az élet Szentivánlaborfalván a 2017-es esztendőben, de... a remény utójára hal meg.

Mindezek után kívánok a falu és az egész község lakosságának kellemes karácsonyi ünnepeket és egy boldogabb új esztendőt 2018-ban, még akkor is, ha nekünk gyászolni kell, de mégis kitűzzük a székely zászlót.

N. KÁNYÁDI MIHÁLY

HORVÁTH ISTVÁN

Tornyot raktam

Künn a jégfogú tél-sárkány havat prüszkölt, zúzmarát szórt.
Bömbölve járt a bükkerdőn; a házak közt vadul táncolt.
Benn duruzsolt a kemence. Halk beszéd közt orsó pergett.
Apó a pucikpadon ült, száraz törökbúzá t fejte t.
Mintha-mintha most is látnám széles vállát, kurta nyakát,
nagy, bozontos szemöldökét, éles szemét, kemény arcát.
Lelke, miként az őserdő, melyben nem járt ember lába,
csodálatos ősvilág volt, babonák, mesék világa.
A mező volt iskolája. A természet a mestere.
Könyve a nagy csillagos ég, aranyos betűkkel tele.
Ott ültem a lábainál, mesét mondott, azt hallgattam.
Egy-egy csusztát felém dobott, amiből én tornyot raktam.
Nőtt a torony a csusztákból, keresztbe tett boronásan,
és ahogy nőtt, büszkeségem kezdett nem fé rni a házban.
Már a mesét sem hallgattam, építettem kábult lázban.
- Már a ház volt a toronyban és nem a torony a házban.
Apó figyel t. Munkám közben nézte, hogy rakom a tornyot,
majd egy csusztát hozzám dobott, és a tornyom összeomlott.
Csusztatornyom omladé kán rettenetes dühös lettem.
Meg akartam ölni apót, de csak lassan sírni kezdtem.
Büszkeségem ott hevert a csuszták alatt összetörve.
Megdermedten vártam, hogy most: bár a világ összedő lne!
Nagyapám az ölébe vett, megcsókolta homlokomat.
„Hadd el, ne sírj, kisunokám, ne bánd a csusztatornyodat.
Telhetetlen vágyaidból építsz te még nagyobbat is,
és a sors egy legyintéssel így ledönti azokat is.
Mint Apóé: építéssel telik el az egész élet,
de hogy tornyod betetőz d, azt te soha el nem éred.
Nem, mert bár az é gíg érjen: vágyaink még feljebb hágnak,
s tetőtlen tornyokból hullunk ölébe a zord halál nak.
Látod, a csuszták megvannak: újra lehet megint rakni.
Amit nem kezdhetsz el újra, csak azt szabad megsiratni!”
- A tűzön egy nyers faág sirt. Az eszterhán jégcsap lógott.
Apó mesé lt, én hallgattam, s újra felraktam a tornyot.

(MAGYARÓZD, 1942)

**„ELJÖTT KÖZÉNK AZ ÉG KIRÁLYA,
KICSIKE KARJÁT FELÉNK KITÁRJA.”**

A szeretet mindenkié

A széles-havas decemberben úgy jelenik meg a karácsony, mint egy meleg családi otthon. Zilált lelkünk, megtépett életünk szeretetre vágyik. Arra a szeretetre, amely félbeszakítja a sütést, hogy megölelje gyermekét, amely hagyja a lakádszítést és megcsókolja házastársát. A videojátékok tönkremennek, a számítógépek elavulnak, de a szeretet megmarad.

Elérkezett a szeretetben való növekedésünk, az égi fény befogadásának, lelki újjászületésünk ideje.

Sikerült-e sokvág yú szívemet egyvág yúvá tennem?

Engedem-e, hogy Krisztus fénye melegítse, felmelegítse lelkemet?

Ha azt akarjuk, hogy a kegyelem betöltsön, készüljünk fel rá. Így karácsonyunk nem külső csillogás-villogás lesz, hanem elhozza igazi, értékes ajándékát: a szív örömét.

Ma győznie kell, kedves testvérem a Betlehemben megteszt esült Szeretetnek a te szívedben is. Engedd, hogy gazdagabb legyél!

Karácsonykor legyen vendégünk a jóság, megbocsátás, türelem, alázat, kibékülés.

Ma mindenki jobban szeressen, ma mindenki boldogabb legyen! Amikor majd odaállunk a csillogó karácsonyfa köré, legelőször arra az isteni jóságra gondoljunk, amely többre becsülte az emberi segítsé t saját méltóságánál.

Ilyen értelemben felfogott áldott, szent estét, benne új fényt, szeretetet, cselekvő karácsonyt és boldog új évet a Polgármesteri Hivatal munkaközösségének és Uzon község minden lakójának!

PÉNZES KLÁRA
NYUGALMZOTT TANÍTÓNŐ,
VALLÁSTANÁR

- folytatás az első oldalról -

A fenti előkészületek nem kevesebb, mint 2–3 évet vettek igénybe és 2017 elején, ezek az elképzelések, kézzel fogható megvalósítási tanulmányokban, több százoldalas tervekben teljeselek ki. Ezek után, felkészülve már csak a pályázati kiírásokat vártuk. Akartuk értékesíteni és gyümölcsöztetni mindazt, amelyért keményen megdolgoztunk. És lám a 2017. év meghozta, amire számítottunk, elkezdődtek a pályázati kiírások és Uzon község sikeresen benyújtott 12 pályázatot, amelyből 7 tervet Európai Uniószírozására és 5 projektet a Román Kormányhoz, ezek összege meghaladja a 68 millió új lejt. Az Uzoni Hírlap 2017. októberi számában már beszámoltam és bemutattam aprólékosan a benyújtott pályázatokat, így hát ezeket most nem ismétlem, ellenben azt ki szeretném emelni, hogy azóta a gyulafehérvári Vidéki Beruházásokat Kifizető Ügynökség 7-es régióközpontja már több elnyert pályázat értékének az 50%-át átutalták Uzon község számlájára. Amint említettem, már az októberi hírlapunkban is, ezen pályázatok kivitelezési periódusa 3 év (!). Nagyon sok bürokratikus és időigényes közbeszerzés következik, majd ezt követően kezdődhetnek az építkezések, addig is türelmet és megértést kérek az érintett települések lakóitól. Uzon, mint vidéki település a megye egyik legszebb és legrendezettebb városias arculatú helységgé női ki magát (mellékutcainak többsége aszfaltburkolattal, esővíz levezető sánccal és néhol járdával ellátva modernizálódik, két színvonalas parkkal büszkélkedhet, a Pünkösti kúria teljesen felújítódik, remélhetőleg egy 970 négyzetméteres alapterületű óvodája épül, stb). Ezzel párhuzamosan remélhetőleg nagyobb hangsúllyal el fognak kezdődni azok az építkezések is, amelyek a 2017. évről bürokratikus folyamatok miatt elmaradtak, mint például a szentivánlaborfalvi járdaépítés, illetve az uzoni halottasház. Engem személyesen is bosszant mind a két elmaradt beruházás, ugyanis mindkét építkezés elkezdésére meg volt a pénzkeret és ennek ellenére mégsem sikerült befejezni a kivitelezési közbeszerzést. A ravatalozónál valószínűleg a kolozsvári tervező tévesen számította ki a halottasház beruházási értékét, ugyanis aláértékelte a beruházást és ezért nem volt kivitelezési

jelentkező. A szentivánlaborfalvi járdánál két szakcég is letette a kivitelezési árajánlatot és még mindig folynak a tárgyalások. Remélem sikerül megkötni a kivitelezési szerződést.

Tavasszal el fog kezdődni a lisznyói és a bikfalvi ivóvízrendszer kiépítése, valamint ezen települések ivóvízhálózatainak az összekötése az uzoni rendszerrel.

Bízunk abban is, hogy a bikfalvi kultúrotthon modernizálását is sikeresen be fogja fejezni a kivitelező, hisz ez év decemberében át kellett volna már adnia a beruházást, de sajnos az alagút vége még nem látszik.

Remélhetőleg alá fogjuk írni a Román Kormánnyal a következő beruházásokra benyújtott finanszírozási szerződéseket:

- a DC 16-os régi sepsimagyarósi községi út aszfaltozása,
- a DC 27-es lisznyói községi útra egy koptató réteg alkalmazása,
- a bikfalvi iskola teljes körű felújítása,
- a község hét településének több utcájának a leaszfaltozása, illetve az esővízárkok kialakítása.

Sajnálattal kellet tapasztalnom, hogy az egyik elnyert és talán a legfontosabb pályázatunk, a DC 16A újonnan létesített községi út, amely összeköti Szentivánlaborfalvát a sepsimagyarósi régi 16-os községi úttal és amely mentén a régi elkorhadt szentivánlaborfalvi fa híd mellett egy új kétsávos beton hidat is tartalmazott volna, zátonyra futott, ugyanis a Kovászna Megye Tanácsán belül működő Természetvédelmi, Vidékfejlesztési és Hegyimentő Megyei Központ gondnoksága nem tartja helyesnek a Natura 2000-es besorolását „Rétyi Nyír és Uzon - Szentivánlaborfalva tavak” elnevezésű védett területen semmiféle építkezést, beleértve ide a szentivánlaborfalvi hidat sem. Érdekes módon megemlíteném, hogy a beruházáshoz szükséges összes többi állami intézmény jóváhagyását megszereztük (Kovászna Megyei Vízügyi Igazgatóság, rendőrség, elektromos áramszolgáltató, stb), egyedül csak a Környezetvédelmi Ügynökség jóváhagyása hiányzik, ugyanis ennek kiadását összekötötték a Természetvédelmi, Vidékfejlesztési és Hegyimentő Megyei Központ gondnoksága által kiadandó jóváhagyáshoz. A Kovász-

na Megyei Környezetvédelmi Ügynökség kérésére, szakemberrel környezeti hatástanulmányt is elkészítettünk, amely kimutatja, hogy a beruházás nem káros a környezetre. Sőt abban is belementünk, hogy a fent említett út Szentivánlaborfalvától csak a hídig, (beleértve a híd megépítését is) tartson, ez által elkerülve az esetleges károkat, amelyeket feltételeznek a hidon túl az út megépítésével a növény és az állatvilágban. Többszöri egyeztetések ellenére sem sikerült ez idáig előbbre lépni. Ez a beruházás összértéke 9,7 millió új lejt, ebből a hídépítés közel 4 millió. Ennyi pénze a községnek erre soha nem lesz, ezért lenne fontos nekünk ez a beruházás, főleg most amikor ez meg is van nyerve !!! Hiába érveltem azzal, hogy a védett területen belül az úttest alatt lehetne betongyűrűkből átjáró alagutakat kialakítani a veszélyeztetett békáknak, hogy az autók ne taposák el, vagy hogy a már létező útvonalon belül még növény sincs, nincs mit eltaposni, ugyanis ott már járnak mezőgazdasági gépek és csak a kitaposott kerékvágások láthatóak, semmi nem használt. Esetleg az elkészült modern útvonalon főleg a természeti kincseink után kutató bringások járnának, akik nem hogy rongálnák, hanem inkább megbecsülnék a természetes táj szépségeit. Egyszóval ez a beruházás nem rontaná a védett terület ökoszisztémáját, hanem inkább megoldaná egy modern úttesttel az amúgy kockásfűzethez hasonlóan, minden irányban kitaposott és kerékvágásokkal tűzdelt Natura 2000 védett területet. Köszönöm Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsa elnökének a többszöri próbálkozását és érveit a beruházás mellett és még mindig hiszem, hogy van rá mód, hogy ezt az utat megépítsük úgy, hogy az nekünk embereknek, meg a védett terület ökoszisztémájának is hasznára váljon. A kérdés csak az, hogy akkor lesz-e rá pénz, mert most van!

Visszatérve a pályázatokhoz, az elmúlt két hónapban egy újabb projektet nyújtottunk be Leader Helyi Akció Csoporthoz, megpályázva egy hitelesített mobil mérleget, amellyel majd meg fogjuk tudni mérni a háztartási szemetet begyűjtő járműveket amikor bejönnek a községünk területére, il-

letve amikor elhagyják azt. Ez azért szükséges mert csak így tudjuk követni pontosan, hogy falvainkban mennyi hulladékot adnak le. A nem szelektíven gyűjtött háztartási hulladék mennyisége függvényében, Uzon község óriási összegeket kell befizessen a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium alatt működő Környezet Alapba. Továbbá nagy hasznára lesz ez a mérleg a községben termelő mezőgazdaszok számára is, főleg amikor cukorrépát meg más termést adnak el. Sikeresnek bizonyult az a pályázatunk is, amely értelmében egy új forgó-kotró munkagépet nyertünk, ezzel is bővítve munkagép parkunkat.

Örömmel vázolnám a további elnyert projekteket is, de azért nem szeretnék vissza élni a türelmükkel és végső soron tudom, hogy Önöket többnyire a kivitelezés és a beruházások sikeres befejezése érdekli. Ezért hangsúlyozottan kiemelem, hogy minden projekt kivitelezési határideje 3 (három) év, amelyből minimum 1 évet a közbeszerzési eljárás emészt fel. Az elnyert pályázatok értékének a felét (több millió euró) már átutalták a Polgármesteri Hivatal bankszámlájára, tehát nincs amiért aggódni. Bízunk abban, hogy tavasztól kezdődően a következő két és fél esztendőben községünk több települését hatékony munka-

teleppé tudjuk alakítani, ahol megfelelő, becsületes kivitelezőkkel (?) és az Önök megértésével, türelmével az elnyert pályázatinkat sikeresen be fogjuk tudni fejezni, növelve ez által a lakó környezetünk színvonalát. Ezek az infrastrukturális fejlesztések reményeink szerint mágnesként fogják majd vonzani a kereskedelmi és gazdasági beruházókat. Fontolgotába vettünk egy 7 (hét) millió euró értékű projekt megpályázását is a 2018. évben, amely esetleges elnyerése községünknek lehetőséget nyújtana egy vállalkozói inkubátor csarnok(ok) megépítésére, amelynek főképpen munkahelyteremtő szerepe lenne. Tehát, kedves lakosok, ahogyan már Önök tapasztalhatták az elmúlt években is, a Polgármesteri Hivatal munkaközössége, együtt az Önkormányzattal, tudatosan, szakszerűen és fenntarthatóan, lépésről-lépésre építi és formálja községünk és közösségünk gazdasági-társadalmi arculatát. Ez egy hosszú folyamat, amelyet majd az idő igazol.

Karácsony szent ünnepe él-tesse mibennünk azt a lelki megbékélést és családi örömet, amelyet minden igazhitű és becsületes ember, születése által megkapott Jézus Krisztus megfeszítése árán.

Áldott Karácsonyt és Boldog Új Évet !

DR. RÁDULY ISTVÁN

ARANYOSI ERVIN:	<i>Valahányszor a rosszra gondolsz, valóságoddá válik az.</i> <i>Ha jól remélsz, ha szépben oldódsz, meglátod az lesz az igaz.</i>
KARÁCSONYI GONDOLAT	<i>Istentől kapott adománnyal, teremtünk szépen, gazdagon.</i> <i>S gyarlók vagyunk, s alantas vággyal,</i> <i>a csodánkat üjtjük agyon.</i>
<i>Megnyíló szívvel, szeretettel köszöntson rád karácsony éj.</i> <i>Legyen vidám, boldog az ember!</i> <i>Az élet szép! Nem kell, hogy félj!</i>	<i>Mikor érzed, hogy jobb a lelked?</i> <i>Mikor szeretet járja át,</i> <i>vagy mikor ezer gondtól szenved,</i> <i>s senki nem hallja jajszavát?</i>
<i>Sose hidd azt, hogy neked nem jár, amire vágyasz, megkaphatod.</i> <i>Ne hidd szerencse reád nem vár,</i> <i>mert ezzel azt csak eltolod.</i>	<i>Csodálkozz rá a szép világra,</i> <i>rosszat kívánni nem szabad!</i> <i>Vigyázz mit szólsz – szíved szavára</i> <i>– mert teremő minden szavad.</i>
<i>Várj csak nyugodtan, bármi szépre, szárnyra veszi a gondolat.</i> <i>S minden irigység ellenére,</i> <i>elérkezik, “hozzád szalad”.</i>	<i>Ha megérted, amit leírtam,</i> <i>munkám nem volt felesleges.</i> <i>Legyen úgy, ahogy álmaidban,</i> <i>s ünneped legyen kellemes.</i>
<i>Ne törődj azzal, mit hisznek mások,</i> <i>– mert azt csak te úgy képzeld!</i> <i>A fájdalomra nincs is más ok,</i> <i>mint a meggyötört képzelet.</i>	<i>Őteld át ezt a nagy világot,</i> <i>szívedben gyűljön szeretet!</i> <i>Találd meg most a boldogságot,</i> <i>Kívánok boldog ünnepet!</i>

BIZONY JÖVEL URAM, JÉZUS! JELENÉSEK 22,20

A nagy karácsonyi ajándék

Az emberiség története szakadatlan harc, az ember vágyaiért és azok beteljesedéséért folytatott küzdelem. Maga a Teremtő oltotta ezt belénk, Ő szól így: Legyetek tökéletesek! A nemes vágyak, az egészséges ambíció mindenkor az egyik legerősebb motivációja az emberiség fejlődésének.

Mi után óhajtozol? Mit sze-retnél kapni az eljövendő karácsonytól? Salamon, a bibliai király bölcsességet kért Istentől. Midász, a legendás fejedelem azt kívánta, hogy változzék arannyá minden amihez hozzáér. Salomé, Keresztelő János fejét kívánta. Adventi útunk végén, karácsony kapujában, nekünk is mégegyszer tisztáznunk kell, hogy mi hiányzik... Az egyes embernek, a nemzetnek, a társadalomnak. A mesékben olykor tündérek szerepelnek, akik megígérik, hogy három kívánságot teljesítenek, bármi legyen is az. Nekünk azon-

ban csak egyetlen kívánságunk lehet, az, hogy e világ befogadja Jézust.

Minden advent sürgető figyelmeztetés: fogadjuk el Isten nagy ajándékát Jézust, aki által bűnbocsánatot és örök életet nyújt felénk az Atya. Milyen biztosan tudta a vak Bartimeus, hogy mire van szüksége és kitől kaphatja meg azt! Az adventi figyelés nevel és alkalmassá tesz, hogy felismerjük az isteni karácsonyi ajándékban az egy szükséges dolgot és az egyetlen segítőt, a megszületett Krisztust! Mást tart ma szükségesnek az ifjú és az idős, a munkás és az értelmiségi, a jobboldali vagy baloldali politikus, én vagy te, de egy dologban nincsen köztünk különbség, mindnyájan vétkesek vagyunk és Isten kegyelmére szorulunk.

Legyen elég azért a Krisztus nélküli karácsonyokból, a csupán külső ünneplésből! Ne akarjunk

tovább is vakok maradni, sötétben járni! Anghelus Silesius XVII.századi katolikus költő gondolata rázzon fel minket: „*Ha Krisztus ezerszer is megszületik Betlehemben, de benned nem, te attól még örökre elveszett maradsz.*” Pedig az embernek fia azért jött, hogy megkeresse, azt aki elveszett. Nem vesztésre állunk, ha Krisztus oldalán vagyunk! A karácsony üzenete, hogy Betlehemben felragyogott a fény, ennek ragyogása mind a mai napig tart, hogy győzelemre vezessen! Fényre, világosságra, igazságra, életre van szükségünk! Ha az advent lejár, vajon jön-e utána Karácsony az életedben is? Legyen válaszod erre az igei bizonyosságtétel: Ó jövel Uram Jézus! És halljuk meg Tőle a győzedelmes szöveget: Bizony hamar eljövök!

DEÁK BOTOND,
REFORMÁTUS LELEPÁSZTOR

Karácsony, boldogság...

BAHNISCH ÁGNES

Karácsony, boldogság,
merre bujkálsz?
Hol terítéd vállkendőd
felejtő fátylát?

Karácsony, boldogság!
Mutasd arcodat!
Mosolyt varázsolj,
hol csak bú fakad!

Karácsony, boldogság,
Légy az útítárs
hideg, téli napoknak
fagyos hajnalán!

Karácsony, boldogság!
Várjuk a csodát!
Csillogjanak örömkönnye
bú és baj után!

Karácsony, boldogság!
Óvó szárnyadat
s szeretet melegét
szívükből osztogasd!

Drezda, 2012. december 16.

Boldog karácsonyt, sikerekben gazdag új évet kívánunk Uzon község minden lakójának!

Polgármesteri hivatalmunkaközössége

Atlantisz Fúvószekar

Uzoni Önkéntes Tűzoltók

Helyi Rendőrség

Uzoni Vénusz Sportegyesület

Uzoni Hagyományörző Huszáralakulat

Ajándékozz szeretetet!

TAMÁS Sándor
elnök
Kovászna Megye Tanácsa